

Farväl arbetsförmedlingen!

Jag har sagt upp mig från arbetsförmedlingen. Jag känner mig befriad. Jag känner mig lättad och plötsligt kom det en massa kraft till mig, och lust som jag inte känt ...

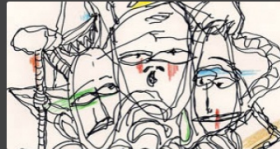
Av: Stina Tobliasson | 22 februari, 2013
Gästkrönikör

Musikkrönika

Får man höra musik som tidigare gjort stort intryck, som man verkligen gripits av, kan man slungas långt tillbaka i tiden - och trolleriaktigt utbreder sig, med denna musik, en ...

Av: BJÖRN GUSTAVSSON | 30 december, 2010
Gästkrönikör

Brott och Straff 2 Testamentets anda - boupteckningens materia

Släktningarna kröp omkring som likmaskar och karvade på den avlidnas efterlämnade bråte. Konfrontationer kring varje tings nominella eller påstådda affektionsvärde i arvegodsset stegrade den febriga temperaturen. Gamla komposter av osämja ...

Av: Benny Holmberg | 31 oktober, 2009
Essäer om konst

Farväl

Resblöss forsande med Det köttliknande Kärleksspåret på sidan av (Aldrig deklinerar en ny himmel. Jorden har ett blott ännu brandblåttår) Du där du Äggulaglad bakom galret Där du bakar ökenbröd Av coniu galls idiom Vid varmastoften korgas ...

Av: Guido Zecola | 04 oktober, 2010
Utopiska geografier

Anna Remmets

Litteraturkritik Publicerad: 08 maj, 2011

Litteratur: Ak Welsapar, Kobra

En studie i despotins psykologi

Ak Welsapar
Kobra
Översättning: Stefan Lindgren
Tranan

Kobra är berättelsen om en tyrann som strävar efter att kontrollera såväl årstidernas växlingar som varje enskild människas liv, död och tankar. I denna roman, som på en gång är en dystopi och en satir, på gränsen mellan saga och realism, låter författaren ökenkobran ikläda sig mänsklig gestalt. I det land som Welsapar beskriver, en skruvad version av (eller kanske snarare pessimistisk vision om) det egna hemlandet Turkmenistan, härskar Herr Kamrat Presidenten.

Herr Kamrat Presidenten, som man har goda skäl att förmoda är en karikatyr av Turkmenistans självutnämnde president Saparmurat Nijazov (1940-2006), är en diktator upphöjd till en guds status som omgiven av maktlysta rådgivare och hantlangare, håller folket i ett järngrepp. De slits ut vid bomullsodlingarna och förgiftas av kemikalier.

Den som uttrycker det minsta missnöje hamnar i något av fångelserna med de parodiska namnen Historiska Muséet och Språkinstytutet där de torteras grymt tills de tigger om att få dö. I detta groteska samhälle gör ormen i mänsklig gestalt entré, först för att hämnas på människorna för att de håller på att utrota hans arftränder. Den listiga och kalla, men ingalunda alltigenom ondskefulla ormen, inser dock med tiden, som han säger, att "de /människorna/ snarare skulle behöva tröst , hjälp eller räddning". Då är det dock redan för sent. I Welsapars dystopi finns det inget lyckligt slut.

Kobra är en roman i den magiskt realistiska traditionen. Djur som ikläder sig människors gestalt och tvärtom är en relativt naturlig del av denna verklighet, en verklighet på gränsen mellan Europa och Asien, mellan kommunism och islam, mellan stad och öken.

Ökenlandskapet, som är hem åt ormen Kobra och andra farliga djur, står inte oväntat för det okända och hotfulla som tränger sig på från periferin. Men det symboliserar samtidigt, liksom Kobra själv, det delvis oförstörda, det som ännu inte helt underkastats tyranniet. Samtidigt fungerar öken som en parallell till situationen i landet, vilket blir tydligt när Herr Kamrat President antar den fruktade varanens gestalt. Detta skiftande mellan olika gestalter tjänar ytterst till att ställa frågor kring mänsklighetens natur, och att visa på hur skrämmande lätt det är för människan att kasta av sig det som vi tänker på som mänskligt och helt och hållet bli till ett rovdjur, till en reptil.

Kobra är en omfattande roman på över sexhundra sidor. Språket är sakligt och lättflytande, och just därför ofta drabbande när det beskriver den utstuderade grymhet som Herr Kamrat President och hans hantlangare utsätter folket och landet för. Satiren är träffande och, trots tragiken, ofta rolig. Särskilt i skildringen av den fruktansvärda, men samtidigt så patetiskt ömkansvärda Herr Kamrat President, även om det kanske är föga originellt att tillskriva en psykopat en sjuklig moderfixering. Dock tappar satiren ibland sin spänst och börjar gå på tomgång. Jag hade därför önskat att denna roman var mindre till sitt omfång och mera sammanhållen i sina ramar.

För även om temat är tydligt saknar jag en röd tråd i skildringen av de människor (och djur!) som befolkas Welsapars värld. Trots detta är denna värld med stundtals trollbindande, stundtals fränstötande och skrämmande. Det är en saga som man misstänker är alltför verklig, något som författarens exil i Sverige sedan 1994 kan tänkas vittna om. Kobra kom ut 2003 föreligger nu, som det första verket av Ak Welsapar, på svenska.

Anna Remmets

STÖD TIDNINGEN KULTUREN

Köp en prenumeration!
Klicka för mer information.

DAGS ATT PRENUMERERA

Stöd Tidningen Kulturen - köp en prenumeration!

Klicka för mer information.

ANNONS

FACEBOOK

Tidningen Kulturen
2.729 gilla-markeringar

TIDNINGEN KULTUREN

Bländ den första bland dina vänner att gilla detta.

Tidningen Kulturen
för utgåvan en månad sen

På årets sista dag: Michael Nyhaga reflekterar över folkhemmet och barnhemmet; ideologin och de faktiska, en berättelse om samhällsansvar och solidaritet.
https://tidningenkulturen.se/.../23724-folkhemmet-och-barnhem...
Michael Nyhaga reflekterar över folk...

Vill du skriva för Tidningen Kulturen?

Välkommen att höra av dig till redaktionen på redaktion@tidningenkulturen.se.